

CAMILLA LÄCKBERG

FYRVOKTEREN

OVERSATT FRA SVENSK AV
GRY BRENNÄ

GYLDENDAL

Det var først da hun la hendene på rattet at hun så at de var blodige. Håndflatene kjentes klebrige mot skinntrekket. Men det brydde hun seg ikke om. Hun satte bilen i revers og gasset litt for hardt ut av garasjeinnkjørselen. Hørte at grusen sprutet under dekkene.

De hadde en lang biltur foran seg. Hun kastet et blikk mot baksetet. Sam sov inni dyna. Egentlig burde han sittet fastspent, men hun hadde ikke hjerte til å vekke ham. Hun fikk kjøre så forsiktig hun kunne. Som på refleks lettet hun på gasspedalen.

Sommernatten hadde allerede begynt å lysne. De mørke timene var over nesten før de hadde rukket å begynne. Likevel følte denne natten endeløs. Alt var forandret. De brune øynene til Fredrik hadde stirret stivt i taket, og hun hadde skjønt at det var ingenting hun kunne gjøre. Hun var nødt til å redde seg selv og Sam. Ikke tenke på blodet, ikke tenke på Fredrik.

Det var bare ett sted å flykte.

Seks timer senere var de framme. Fjällbacka hadde begynt å våkne. Hun parkerte bilen ved Redningselskapet og funderte et øyeblikk på hvordan hun skulle få med seg alt. Sam sov fortsatt dypt. Hun tok ut en pakke papirlommetørklær fra hanskerommet og tørket av hendene så godt hun kunne. Blodet var vanskelig å få bort. Så løftet hun ut koffertene fra bagasjerommet, og i rask fart slepte hun dem med seg bortover mot Badholmen, der båten lå. I tilfelle Sam skulle våkne, hadde hun låst bilen så han ikke skulle komme seg ut og falle i vannet. Med litt strev fikk hun koffertene ned

i båten, så låste hun opp kjettingen som skulle hindre at båten ble stjålet. Deretter småløp hun tilbake til bilen og så til sin lettelse at Sam sov like rolig. Hun løftet ham opp og bar ham med seg i dyna. For ikke å snuble da hun klatret ned i båten, prøvde hun å holde blikket festet på føttene. Forsiktig la hun Sam på dørken og vred om tenningslåsen. Motoren hostet i gang på første forsøk. Det var lenge siden hun hadde brukt båten, men hun trodde ikke det ville bli noe problem. Hun bakket ut fra båt-plassen og styrte vekk fra havna.

Sola skinte, men hadde ennå ikke begynt å varme. Hun kjente at spenningen langsomt slapp taket, at nattens redsler mistet litt av grepet. Hun så på Sam. Tenk om det som hadde hendt, hadde skadet ham for livet? En femåring var skjør, det var ikke godt å vite hva som hadde gått i stykker inni ham. Men hun skulle gjøre alt hun kunne for å få ham hel igjen. Kysse bort det vonde, sånn som hun gjorde når han hadde veltet på sykkel og fått skrubbsår på knærne.

Dette var hjemlige farvann. Hun kjente hver øy, hvert skjær. Hun satte kursen mot Väderöbod og kom lenger og lenger ut i kystbeltet. Bølgene hadde begynt å gå litt høyere, og forstavnene smalt mot vannoverflaten i hver bølgedal. Hun nøt å kjenne spruten av saltvann mot ansiktet og tillot seg å lukke øynene noen sekunder. Da hun åpnet dem igjen, oppdaget hun Gråskär i det fjerne. Hjertet gjorde et hopp. Det gjorde det alltid når øya kom til syne og hun så huset og fyret, som raget hvitt og stolt mot den blå himmelen. Ennå var hun for langt unna til å kunne se fargen på den lille fyrvokterboligen, men hun husket at den var lysegrå med hvite hjørnebord. Og hun mintes de rosa stokkrosene som vokste ved den veggen som lå mest i le. Der var hennes fristed, hennes paradiset. Hennes Gråskär.

Fjällbacka kirke var fylt til siste benkerad, og koret var helt overfylt av blomster. Kranser, buketter og vakre silkebånd med de siste hilsninger.

Patrik orket knapt å se på den hvite kisten som sto midt i

blomsterhavet. Det var skremmende stille i den store steinkirken. I begravelsen til gamle mennesker var det gjerne litt småpratning. Folk kunne utveksle setninger som «det var godt hun fikk slippe, hun hadde det ikke godt», mens de gledet seg til kaffen etter seremonien. I dag var det ingen som snakket. Alle satt tause på benkeradene med tungt hjerte og en følelse av urettferdighet. Sånn som dette burde det ikke være.

Patrik kremtet og kikket opp i taket for å prøve å blunke bort tårene. Han klemte hånden til Erica. Dressen klødde og stakk, og han dro i skjortekragen for å få luft. Han følte at han holdt på å kveles.

Klokkene i tårnet begynte å ringe så det ga gjenlyd i veggene. Mange skvatt til av lyden og vendte blikket mot kisten. Lena kom ut fra sakristiet og gikk bort til alteret. Det var Lena som i sin tid hadde viet dem i denne kirken, i noe som følte som en annen tidsalder, en annen virkelighet. Da hadde stemningen vært lett og løssluppen. Nå var Lena alvorlig. Patrik prøvde å tyde ansiktsuttrykket hennes. Tenkte hun også at dette var feil? Eller var hun sikker i troen på at det fantes en mening med alt sammen?

Tårene kom igjen, og han tørket dem bort med håndbaken. Diskré stakk Erica til ham et lomme tørkle. Da den siste orgeltonen døde ut, ble det stille noen sekunder før Lena begynte å snakke. Stemmen hennes skalv en anelse, men etter hvert ble den mer stødig.

«Livet kan forandres på et øyeblikk. Men Gud er med oss også i dag.»

Patrik så at munnen hennes beveget seg, men sluttet fort å lytte. Han ville ikke høre. Den lille barnetroen han hadde hatt med seg gjennom livet, var nå helt borte. Det fantes ingen mening med det som hadde skjedd. Igjen klemte han hånden til Erica.

«Jeg kan stolt meddele at vi holder tidsplanen. Om drøye to uker blir det en storslått innvielse av Badhotellet i Fjällbacka.»

Erling W. Larson rettet seg opp og lot blikket gli rundt på kommunestyrerepresentantene, som om han forventet applaus. Han måtte nøye seg med noen bifallende nikk.

«Dette er en triumf for bygda,» fortsatte han. «En total restaurering av noe som vel nærmest kan betraktes som et klenodium, samtidig som vi nå kan tilby et moderne og konkurransedyktig helsesenter. Eller spa, som det så fint heter.» Han laget hermetegn i luften. «Det som gjenstår nå, er å foreta den siste finpussen, prøvekjøre anlegget på noen og selvsagt få alt klart til den grandiose åpningsfesten.»

«Det høres fantastisk ut. Jeg har bare noen få spørsmål.» Mats Sverin, som et par måneder tidligere hadde tiltrådt stillingen som kommunens økonomisjef, viftet med pennen for å påkalle Erlings oppmerksomhet.

Men Erling lot som om han ikke hørte. Han hatet alt som hadde med administrasjon og regnskap å gjøre. Raskt erklærte han møtet for hevet og trakk seg tilbake til sitt romslige kontor.

Etter fadeseen med realityserien Fucking Tanum hadde ingen trodd at han ville reise seg igjen, men nå var han her med et enda mer briljant prosjekt. Selv hadde han aldri tvilt, ikke engang da kritikken stormet som verst. Han var den fødte vinner.

Selvsagt hadde det kostet, og det var derfor han hadde reist til helsegården Ljuset i Dalarna for å komme seg igjen. Det var et lykketreff, for det var der han hadde truffet Vivianne. Møtet med henne hadde vært et vendepunkt, både karrieremessig og privat. Hun hadde fanget ham som ingen kvinne hadde gjort tidligere, og det var hennes visjon som nå ble virkeliggjort.

Han kunne ikke la være, måtte bare løfte av røret og ringe henne igjen. Dette var fjerde gangen denne dagen, men lyden av stemmen hennes fikk det til å pirre i hele ham. Han holdt pusten og lyttet til ringesignalene.

«Hei, elskling,» sa han da hun svarte. «Jeg ville bare høre hvordan du har det?»

«Erling,» sa hun med det spesielle tonefallet som fikk

ham til å kjenne seg som en elskovssyk guttunge. «Jeg har det akkurat like bra som jeg hadde det da du ringte for en time siden.»

«Så fint,» sa han og fniste fårete. «Jeg ville bare forsikre meg om det.»

«Jeg vet det, og jeg elsker deg for det. Men vi har mye igjen å ordne før innvielsen, og du vil vel ikke at jeg skal jobbe hele kvelden?»

«Absolutt ikke, søta mi.»

Han bestemte seg for ikke å forstyrre henne mer. Kveldene var hellige.

«Jobb på, du, så skal jeg gjøre det samme her.» Han kysset et par ganger i røret før han la på. Så lente han seg tilbake på kontorstolen, foldet hendene bak hodet og tillot seg å drømme en stund om de gledene kvelden ville bringe.

Det luktet innestengt i huset. Annie åpnet alle dører og vinduer og lot den friske vinden blåse gjennom rommene. En vase holdt på å velte av gjennomtrekken, men hun fanget den i siste øyeblikk.

Sam lå på det lille rommet ved kjøkkenet. I alle år hadde de kalt det gjesterommet, selv om det hadde vært hennes. Foreldrene hadde sovet i andre etasje. Hun gikk inn til sønnen og la et sjal rundt skuldrene hans før hun heftet ned den store, rustne nøkkelen som alltid hang på en spiker ved utgangsdøren. Så gikk hun ut på svaberget. Vinden blåste rett gjennom klærne, og med huset i ryggen skuet hun ut mot horisonten. Den eneste bebyggelsen som fantes på øya utenom huset, var fyret. Den lille sjøboden nede ved brygga var så liten at den ikke kunne regnes med.

Hun gikk bort til fyret. Gunnar måtte ha smurt låsen, for nøkkelen gled forbausende lett rundt. Døren knirket da hun dro den opp. Innenfor begynte trappetrinnene nesten med det samme, og hun holdt seg i gelenderet mens hun klatret opp den smale, bratte trappen.

Utsikten var så vakker at den tok pusten fra en, det hadde hun alltid syntes. På den ene siden så hun bare hav og hori-

sont, men på den andre bredte skjærgården seg ut med sine øyer, holmer og skjær. Det var mange år siden fyret hadde vært i bruk. Nå sto det der som et monument over svunne tider. Lykta hadde sluknet, og saltvannet og vinden fikk plater og bolter til å ruste sakte i stykker. Som barn hadde hun elsket å leke her oppe. Det var så lite, som en dokkestue høyt over bakken. De eneste møblene som fikk plass, var en seng, der fyrvokterne hadde hvilt på de lange vaktene, og en stol der de kunne sitte og se ut over skipsleia.

Hun la seg på sengen. En muggen lukt slo imot henne fra teppet, men lyden rundt henne var den samme som da hun var liten. Skrikene fra fiskemåkene, bølgene som slo mot klippene, den knakende, stønnende lyden som fyret selv ga fra seg. Alt hadde vært så enkelt den gangen. Foreldrene hadde vært bekymret for at hun som eneste barn skulle kjede seg på øya. Det hadde de ikke behøvd. Hun elsket å være her. Og hun hadde ikke vært ensom. Men det kunne hun ikke fortelle dem.

Mats Sverin sukket og flyttet papirene rundt på skrivebordet foran seg. Dette var en av de dagene da han ikke kunne la være å tenke på henne. Ikke kunne slutte å gruble. På sånne dager fikk han ikke gjort mye, men de kom sjeldnere og sjeldnere nå. Han hadde begynt å slippe taket, i hvert fall ville han gjerne tro det. Sannheten var nok at han aldri helt ville gjøre det. Fortsatt så han ansiktet hennes helt klart for seg, og på en måte var han glad for det. Samtidig ønsket han at bildet skulle bli utflytende og uklart.

Han prøvde igjen å konsentrere seg om arbeidet. På gode dager kunne han synes at jobben var spennende. Det var en utfordring å sette seg inn i kommuneøkonomien og de evige avveiningene mellom politiske hensyn og det økonomisk fornuftige. I de månedene han hadde jobbet her, hadde selvfølgelig mye av tiden gått med til Prosjekt Badis. Han var glad for at den gamle bygningen endelig var restaurert. I likhet med majoriteten av innbyggerne i Fjällbacka, og også de som hadde flyttet ut, hadde han gremmet seg over

at den en gang så vakre bygningen sto og forfalt. Nå hadde den fått tilbake sin fordums glans.

Forhåpentligvis hadde Erling rett i sine svulstige forsikringer om at bedriften ville bli en enorm suksess. Men Mats var skeptisk. Prosjektet hadde allerede før ombygningen dratt på seg store kostnader, og den forretningsplanen som var lagt fram, bygget på altfor positive kalkyler. Flere ganger hadde han prøvd å nå fram med sine betenkeligheter, men uten å få noen respons. Han hadde dessuten en ubehagelig følelse av at det var noe som ikke stemte, til tross for at han gang på gang hadde gått gjennom det økonomiske grunnlaget uten å finne annet enn at de løpende utgiftene var enorme.

Han tok en titt på klokken og så at det var lunsjtid. Det var lenge siden han hadde hatt noe særlig appetitt, men han visste at han måtte spise. I dag var det torsdag, noe som betydde pannekaker og ertesuppe på Källaren. Litt burde han i hvert fall kunne få i seg.

Det var bare de nærmeste som skulle være til stede ved jordfestelsen. De andre forsvant tause i motsatt retning, ned mot sentrum. Erica holdt godt fast i hånden til Patrik. De gikk rett bak kisten, og det var som om hun for hvert skritt fikk et støt i hjertet. Hun hadde prøvd å få Anna til å la være å utsette seg for dette, men søsteren hadde insistert på at hun ville ha en ordentlig begravelse. Ønsket om det hadde et øyeblikk vekket henne fra den apatiske tilstanden hun var i, så Erica hadde gitt opp forsøkene på å få henne til å skifte mening. I stedet hadde hun hjulpet til med forberedelsene så Anna og Dan kunne få gravlagt sønnen sin.

På ett punkt hadde hun likevel ikke gitt etter for søsteren. Anna hadde villet at alle ungene skulle være til stede, men Erica hadde bestemt at de minste skulle bli hjemme. Bare de to eldste, døtrene til Dan, Belinda og Malin, var der. Lisen, Adrian, Emma og Maja tok Kristina, moren til Patrik, seg av så lenge. Tvillingene også, selvfølgelig. Erica hadde vært litt bekymret for at det skulle bli for mye for

Kristina, men svigermoren hadde forsikret henne om at hun ville klare å holde ungene i live de to timene begravelsen varte.

Det verket i brystet da hun så Annas nesten skallete hode foran seg. Legene hadde måttet barbere vekk alt håret for å kunne bore seg gjennom skallen og lette på det trykket som kunne ha forårsaket permanente skader. Nå hadde det begynt å vokse ut litt dunete hår igjen, men det var mørkere enn før.

Til forskjell fra Anna og føreren av den andre bilen, som hadde dødd umiddelbart i kollisjonen, hadde Erica klart seg mirakuløst bra. Hun hadde fått en skikkelig hjernerystelse og brukket et par ribbein. Tvillingene hadde riktignok vært små da de kom til verden etter akutt keisersnitt, men de hadde vært sterke og friske og fått komme hjem fra sykehuset etter to måneder.

Erica brast nesten i gråt da hun flyttet blikket fra det dunete hodet til søsteren til den lille, hvite kisten. Anna hadde i tillegg til alvorlige hodeskader brukket bekkenbeinet. De hadde foretatt akutt keisersnitt på henne også, men skadene på barnet hadde vært så omfattende at legene ikke hadde gitt dem særlig håp. Og etter en uke hadde den lille gutten sluttet å puste.

Begravelsen måtte vente fordi Anna ikke kunne forlate sykehuset. Men i går hadde hun fått komme hjem. Og i dag ble sønnen hennes gravlagt, den lille gutten som ville ha fått så mye kjærlighet. Erica så at Dan la hånden på skulderen til Anna idet han forsiktig parkerte rullestolen inntil gravstedet. Anna ristet av seg hånden. Sånn hadde det vært siden ulykken. Det var som om smerten hennes var så stor at hun ikke kunne dele den med noen. Dan derimot, trengte å dele sin, men ikke med hvem som helst. Både Patrik og Erica hadde prøvd å snakke med ham, og alle rundt ham hadde gjort det de kunne. Men han ville ikke dele sorgen med andre enn Anna. Og hun orket ikke.

For Erica var reaksjonen til Anna likevel forståelig. Hun kjente søsteren sin så godt og visste hva hun hadde opp-

levd. Livet hadde allerede fart hardt fram med Anna, og dette kunne være det som til slutt fikk det til å rakne helt. Men selv om Erica forsto, ønsket hun at ting hadde vært annerledes. Anna trengte Dan mer enn noen gang, og Dan trengte Anna. Nå sto de der som to fremmede mens den lille kisten sakte ble senket i jorda.

Erica strakte seg fram og la hånden på skulderen til Anna. Den fikk lov til å ligge der.

Full av rastløs energi begynte Annie å rydde og vaske. Luf-tingen hadde gjort godt, men den innestengte lukten satt fortsatt igjen i gardiner og sengeklær, så hun slengte alt ned i en stor skittentøykurv som hun tok med seg ned til brygga. Utrustet med litt vaskepulver og det gamle vaskebrettet som hadde ligget i huset så lenge hun kunne huske, brettet hun opp ermene og begynte den harde jobben med å vaske alt for hånd. Innimellom kastet hun et blikk bort på huset for å forsikre seg om at Sam ikke hadde våknet og løpt ut. Men han sov uvanlig lenge. Kanskje det var en slags sjokkreaksjon, og da var det sikkert bra at han fikk sove ut. En time til, bestemte hun seg for, så skulle hun vekke ham og sørge for at han fikk i seg litt mat.

Plutselig kom Annie på at det antakeligvis ikke var så mye igjen å spise. Hun hengte opp det nyvaskede tøyet på snoren utenfor huset før hun gikk inn for å titte i skapene. To hermetikkbokser var alt hun fant, en med Campbells tomatsuppe og en med Bullens pilsnerkorv. Datostempelet torde hun ikke se på. Men sånne matvarer skulle jo holde seg en evighet, og hun og Sam burde kunne klare seg med dem i dag.

Det fristet henne ikke å begi seg inn til fastlandet. Hun var trygg her. Hun hadde ikke lyst til å møte andre mennesker, hun ville være i fred. Hun tenkte seg om en stund der hun sto med suppeboksen i hånden. Det fantes bare én løsning. Hun måtte ringe Gunnar. Han hadde passet på huset for henne etter at foreldrene døde, og ville sikkert gi henne en hjelpende hånd. Fasttelefonen fungerte ikke len-

ger, men mobiltelefonen hadde god dekning, og hun tastet inn nummeret.

«Sverin.»

Navnet vekket så mange minner at Annie skvatt til. Det tok noen sekunder før hun fikk samlet seg såpass at hun kunne snakke.

«Hallo? Er det noen der?»

«Ja, hei, det er Annie.»

«Annie!» utbrøt Signe Sverin.

Annie smilte. Hun hadde alltid elsket Signe og Gunnar, og kjærligheten var gjensidig.

«Jenta mi, er det deg? Ringer du fra Stockholm?»

«Nei, jeg er på øya.» Til sin overraskelse kjente hun at hun fikk klump i halsen. Hun hadde bare sovet noen få timer, så hun var kanskje spesielt følsom. Hun kremtet. «Jeg kom i går.»

«Men kjære deg, du skulle ha sagt fra så vi kunne ha reist ut og vasket. Det må se forferdelig ut der, og ...»

«Nei da, vaskingen er det ikke så nøye med.» Annie avbrøt forsiktig Signe. Hun hadde glemt hvor mye og hvor fort hun kunne snakke. «Dere har tatt godt vare på alt her ute. Og det gjorde meg ingenting å vaske litt.»

Signe fnyste.

«Jo, jeg syns godt du kunne ha bedt om hjelp. Jeg og Gunnar har jo ikke annet å gjøre nå for tiden. Ikke engang noen barnebarn å ta oss av. Men Matte har flyttet hjem fra Göteborg. Han har fått jobb i kommunen.»

«Så hyggelig for dere. Hvorfor bestemte han seg for det?» Hun så Matte for seg. Blond, solbrent og alltid blid.

«Jeg vet ikke riktig. Det kom brått på. Men han var utsatt for en ulykke, og så har jeg fått det for meg at ... Nei, forresten, det var ingenting. Ikke bry deg om en surrete gammel dame som meg. Hva var det du hadde på hjertet, Annie? Er det noe vi kan hjelpe deg med? Og har du lillegutten med deg? Det hadde vært så koselig å få møte ham.»

«Ja, Sam er med, men han er litt syk.»

Annie tidde. Ingenting hadde gledet henne mer enn at

Signe fikk møte sønnen hennes. Men ikke før de hadde slått seg til ro på øya, ikke før hun hadde funnet ut hvor mye han var påvirket av det som hadde skjedd.

«Det er egentlig derfor jeg ringer. For å spørre om hjelp til noe. Vi har litt dårlig med mat her ute, og jeg har ikke lyst til å dra opp Sam av sengen for å reise inn ...» Hun rakk ikke å avslutte setningen før Signe avbrøt henne.

«Ja, ja, det er klart vi hjelper deg med det. Gunnar skal uansett ut med båten i formiddag, og jeg kan gå og handle for deg. Bare si hva du trenger.»

«Hvis du kan legge ut, betaler jeg Gunnar når han kommer.»

«Selvfølgelig, kjære deg. Nå, hva skal jeg skrive opp på handlelisten?»

Annie kunne se for seg at Signe tok på seg brillene og satte dem ytterst på nesetippen mens hun strakte seg etter penn og papir. Takknemlig ramset Annie opp alt hun visste de trengte. Inkludert en pose godteri til Sam, ellers ville det bli trøbbel når lørdagen kom. Han visste utmerket godt hvilken dag i uken det var, og allerede på søndag begynte han å telle ned til neste pose med lørdagsgodt.

Da de hadde avsluttet samtalen, vurderte hun å gå inn og vekke Sam forsiktig. Men noe sa henne at hun skulle la ham sove en stund til.

Arbeidet sto stille på stasjonen. Bertil Mellberg hadde, uvanlig omtenkstomt til ham å være, spurt Patrik om han ville at de skulle komme i begravelsen. Men Patrik hadde ristet på hodet. Det var bare et par dager siden han kom tilbake på jobb, og alle gikk på tå hev rundt ham. Til og med Mellberg.

Paula og Mellberg hadde vært de første på ulykkesstedet. De hadde sett de to sammentrykte bilene og tenkt at det umulig kunne være noen overlevende i dem. Innenfor vinduet i den ene bilen hadde de gjenkjent Erica. Mindre enn en halvtime tidligere hadde ambulansen hentet Patrik på stasjonen, og nå var kona hans død eller i hvert fall alvorlig

skadet. Ambulansepersonellet hadde ikke kunnet si noe sikkert om skadeomfanget, og arbeidet til brannmannskapene med å skjære dem ut av bilen hadde gått ulidelig langsomt.

Martin og Gösta hadde vært ute på oppdrag og ikke fått melding om ulykken og Patriks kollaps før flere timer senere. De hadde dratt til sykehuset i Uddevalla og vandret fram og tilbake i korridoren hele kvelden. Patrik lå på intensivavdelingen, og både Erica og søsteren Anna, som hadde sittet ved siden av henne i bilen, ble operert akutt.

Men nå var Patrik tilbake. Takk og pris hadde han ikke fått hjerteinfarkt, som de først hadde fryktet. Diagnosen var hjertekrampe. Etter drøyt tre måneders sykefravær hadde legene gitt ham tillatelse til å begynne å jobbe igjen, med streng ordre om ikke å stresse. Hvordan nå det skulle gå an, tenkte Gösta. Med nesten nyfødte tvillinger hjemme, i tillegg til det som hadde skjedd med søsteren til Erica. Fanden selv ville ha blitt stresset i en sånn situasjon.

«Burde vi ha gått?» spurte Martin og rørte med skjeen i kaffekoppen. «Selv om han sa nei, ville han kanskje at vi skulle insistere og møte opp likevel.»

«Nei, jeg tror nok Patrik mente det.» Gösta klødde Ernst, politistasjonens hund, bak øret. «Det er sikkert nok folk som det er. Vi gjør mer nytte for oss her.»

«Hva mener du med det? Vi har ikke fått inn en forbanna melding i hele dag.»

«Stille før stormen. Når vi nærmer oss juli, kommer du til å lengte etter en dag uten fyll, innbrudd og slåsskamper.»

«Det er sant,» sa Martin. Han hadde alltid vært yngstemann på stasjonen, men etter å ha fått noen år på baken og deltatt i etterforskningen av et par mildt sagt alvorlige saker, kjente han seg ikke så grønn lenger. Dessuten var han blitt pappa, og i det øyeblikket Pia fødte datteren, hadde han vokst flere tommer, følte det som.

«Så du den innbydelsen vi fikk?» Gösta strakte seg etter en Ballerinakjeks og begynte den vanlige, utførlige prosedyren med å skille den lyse ringen fra den mørke bunnen.

«Hvilken innbydelse?»

«Vi skal tydeligvis få æren av å være forsøkskaniner på det nye stedet de driver og bygger om i Fjällbacka.»

«Badis?» Martin våknet en anelse.

«Nettopp, Erlings nye prosjekt. Vi får bare håpe dette går bedre enn det Fucking Tanum-fjolleriet.»

«Jeg syns ikke det høres så dumt ut. Det er mange menn som ler av tanken på en ansiktsbehandling, men jeg tok en i Göteborg en gang, og det var satans godt. Jeg hadde hud som en barnerumpe i flere uker etterpå.»

Gösta så med avsmak på den unge kollegaen sin. Ansiktsbehandling? Ikke tale om at noen skulle få kline inn en masse gugge i ansiktet hans, så lenge han fikk bestemme. «Ja, ja, vi får vel se hva de har å tilby. Jeg håper i hvert fall på litt god mat. Kanskje en dessertbuffé.»

«Særlig,» lo Martin. «Såne steder pleier å handle mer om å holde på figuren enn å fylle vomma.»

Gösta så fornærmet på ham. Han veide på grammet like mye som da han tok artium. Fnysende tok han en kjeks til.

Det var fullt kaos da de steg inn av døren. Maja og Lisen hoppet i sofaen, Emma og Adrian sloss om en DVD-film, og tvillingene skrek av full hals. Moren til Patrik så ut som om hun når som helst kunne kaste seg utfor et stup.

«Takk gode gud at dere er hjemme igjen,» utbrøt hun og ga Patrik og Erica hvert sitt skrikende spedbarn. «Jeg skjønner ikke hva som går av dem i dag. De har vært helt gale. Og disse to har jeg prøvd å mate, men når jeg mater den ene, skriker den andre, og da blir den første så distraherert at han ikke klarer å spise, men begynner å skrike igjen og ...» Hun stoppet for å trekke pusten.

«Sett deg, mamma,» sa Patrik. Med Anton i armene gikk han for å hente en tåteflaske. Gutten var illrød i ansiktet og skrek så høyt den lille kroppen maktet.

«Tar du med en flaske til Noel også?» Erica prøvde å trøste den skrikende sønnen.

Anton og Noel var fortsatt så små. Ikke i det hele tatt sånn som Maja. Hun hadde vært stor og robust allerede

som spedbarn. Likevel var de enorme nå sammenlignet med da de ble født. Som to fugleunger hadde de ligget i hver sin kuvøse med slanger koblet til de tynne armene. To små krigere, hadde de sagt på sykehuset. De hadde raskt hentet seg inn og begynt å vokse, og spiste for det meste med god appetitt. Men fortsatt lå engstelsen på lur.

«Takk.» Erica tok imot flasken som Patrik rakte henne, og satte seg i den ene lenestolen med Noel i fanget. Glupsk begynte han å suge i seg melkeerstatningen. Patrik slo seg ned i den andre stolen, og Anton ble taus like raskt som broren. Det var unektelig fordeler ved at ammingen ikke hadde fungert, tenkte Erica. De kunne dele på ansvaret for ungene på en måte som ikke hadde vært mulig med Maja. Da hadde det føltet som om datteren hadde sittet klistret til brystet hennes døgnet rundt.

«Hvordan var det?» spurte Kristina. Hun løftet ned Maja og Lisen fra sofaen og ba dem gå opp på rommet til Maja og leke. De var ikke vanskelige å be, for Emma og Adrian hadde allerede forsvunnet opp.

«Ja, hva skal man si,» svarte Erica. «Jeg er bekymret for Anna.»

«Jeg også.» Patrik flyttet forsiktig på seg for å finne en mer behagelig stilling. «Det virker som om hun stenger Dan ute. Hun skyver ham fra seg.»

«Jeg vet det. Jeg har prøvd å snakke med henne. Men etter alt hun har vært igjennom ...» Erica ristet på hodet. Det var så grusomt urettferdig. Anna hadde i mange år levd i noe som nærmest kunne beskrives som et helvete, men den siste tiden virket det som om hun endelig hadde fått ro i sjelen. Og hun hadde vært så lykkelig over det barnet hun og Dan ventet. Nei, det var bare så ufattelig trist, alt sammen.

«Emma og Adrian ser ut til å takle det relativt bra.» Kristina kastet et blick opp mot andre etasje, der de hørte glad barnelatter.

«Ja, kanskje det,» sa Erica. «Akkurat nå er de nok mest glad for å ha fått mamma hjem igjen. Men jeg er ikke sikker på om reaksjonen på det som hendte, har kommet ennå.»

«Det har du nok rett i,» sa Kristina og så på sønnen. «Og du, da? Burde ikke du være hjemme litt til for å komme deg ordentlig? Du får ingen takk for å slite deg ut på den stasjonen. Det som skjedde var en advarsel.»

«Akkurat nå er det nok roligere der enn her,» sa Erica med et nikk mot tvillingene. «Men jo, jeg har sagt det samme.»

«Jeg har bare godt av å begynne å jobbe igjen. Men du vet at jeg ville blitt hjemme lenger hvis du ba meg om det.» Patrik stilte den tomme tåteflasken foran seg på stuebordet og la erfarent Anton over skulderen for å få ham til å rape.

«Vi klarer oss helt utmerket nå.»

Erica mente det hun sa. Etter Majas fødsel hadde hun hatt følelsen av å gå rundt i en tykk tåke, men denne gangen var alt annerledes. Kanskje omstendighetene rundt fødselen til tvillingene ikke hadde gitt rom for noen depresjon. Dessuten hjalp det at de hadde fått faste rutiner allerede på sykehuset. Nå sov og spiste de til bestemte tider og dessuten samtidig. Nei, hun var ikke det minste bekymret for at hun ikke skulle klare å ta hånd om ungene sine. Hun var glad for hvert eneste sekund hun fikk lov til å ha dem hos seg. De hadde vært så utrolig nær ved å miste dem.

Hun lukket øynene, bøyde seg fram og la nesa mot issen til Noel. Et øyeblikk fikk det dunete hodet henne til å tenke på Anna, og hun lukket øynene enda hardere. Bare hun kunne finne en måte å hjelpe Anna på. Akkurat nå følte hun seg så maktesløs. Hun trakk pusten dypt og lot seg trøste av Noels duft.

«Elsklingen min,» mumlet hun mot hodet hans. «Elsklingen min.»

«Hvordan går det på jobben, da?» Signe prøvde å legge an en lett tone mens hun forsynte ham med kjøttpudding, grønne erter, potetmos og fløtesaus. En skikkelig porsjon.

Helt siden Matte hadde flyttet hjem igjen, hadde han for det meste pirket i maten, selv om hun hadde laget yndlingsrettene hans hver gang han spiste middag hos dem.

Spørsmålet var om han spiste noe i det hele tatt når han var alene i leiligheten sin. Tynn og mager var han i hvert fall. Heldigvis så han litt friskere ut nå da sporene etter mishandlingen hadde forsvunnet. Da de besøkte ham på sykehuset, hadde hun ikke klart å holde tilbake et forskrekket utrop. Han hadde vært helt skamslått. Ansiktet var så hovent at hun knapt kunne se at det var Matte som lå der.

«Det går bra.»

Signe skvatt til ved lyden av stemmen hans. Svaret på spørsmålet hadde drøyd så lenge at hun hadde glemt at hun hadde stilt det. Matte pløyde ned gaffelen i potetmosen og la på en bit kjøttpudding. Hun tok seg i å holde pusten mens hun fulgte gaffelens vei mot munnen med blikket.

«Slutt å stirre på gutten når han spiser,» mumlet Gunnar. Han var allerede i ferd med å forsyne seg en gang til.

«Unnskyld,» sa hun og ristet på hodet. «Jeg ... jeg er bare så glad for at du spiser.»

«Jeg holder ikke på å sulte i hjel, mamma. Ser du. Jeg spiser.» Som på trass la han på et lass til på gaffelen og puttet det raskt i munnen før det kantret.

«De sliter deg vel ikke ut i kommunen?»

Signe fikk enda et irritert blikk fra Gunnar. Hun visste at han syntes hun var overbeskyttende, at hun burde la sønnen få være i fred. Men hun kunne ikke hjelpe for det. Matte var det eneste barnet hennes, og siden den desemberdagen da han ble født for snart førti år siden, hadde hun med jevne mellomrom våknet med nattkjolen gjennomvåt av svette og hodet fullt av mareritt om grusomme ting som kunne ha rammet ham. Ingenting i livet var viktigere enn at han hadde det bra. Sånn hadde hun alltid sett det. Og hun visste at det samme gjaldt for Gunnar, han tilba sønnen like mye som hun gjorde. Han var bare bedre rustet til å stenge ute de mørke tankene som kjærligheten til et barn førte med seg.

Selv var hun hele tiden bevisst på at hun kunne miste alt på bare noen sekunder. Da Matte var spedbarn, drømte hun at han hadde en skjult hjertefeil. Hun nærmest tvang legene til å foreta en grundig sjekk. Den viste at sønnen var ved

perfekt helse. Første året sov hun ikke mer enn en times tid av gangen fordi hun stadig måtte stå opp og kontrollere at han pustet. Da han ble større, ja, helt opp i skolealderen, delte hun opp maten hans i små biter så den ikke skulle sette seg i halsen og blokkere lufttilførselen. Og hun drømte om biler som kjørte rett inn i den myke, lille kroppen hans.

Etter at han hadde kommet i tenårene, ble drømmene hennes enda verre. Delirium, fyllekjøring, slagsmål. Av og til kastet hun så urolig på seg i sengen at hun vekket Gunnar. De febrilske marerittene hadde avløst hverandre, og til slutt hadde hun sittet oppe og ventet til Matte kom hjem, med blikket vekselvis ut av vinduet og på telefonen. Hjertet hadde hoppet i brystet hver gang hun hørte at noen nærmet seg huset utenfor.

Nettene var blitt litt roligere etter at han flyttet hjemmefra. Egentlig var det merkelig, for redselen burde heller ha blitt større når hun ikke lenger kunne våke over ham. Men hun visste at han ikke ville ta unødvendige sjanser. Han var forsiktig, såpass hadde hun klart å lære ham. Og han var omtenksum og ville aldri kunne gjøre andre noe vondt. Etter hennes logikk betydde det at ingen ville gjøre ham noe vondt, heller.

Hun smilte ved minnet om alle de dyrene han hadde slept med seg hjem i årenes løp. Skadde, etterlatte eller bare forkomne. Tre katter, to påkjørte piggsvin og en gråspurv med ødelagt vinge. For ikke å snakke om ormen som hun tilfeldigvis oppdaget da hun skulle legge nyvaskede underbukser i kommodeskuffen hans. Etter den hendelsen måtte han sverge på ære og samvittighet at reptiler skulle etterlates til sin skjebne uansett hvor skadde eller ensomme de var. Han hadde motvillig gått med på det.

Hun var forundret over at han ikke hadde blitt veterinær eller lege. Men det virket som om han likte studiene på handelshøyskolen, og etter det hun hadde skjønt, hadde han et godt hode for tall. Han trivdes visst med jobben i kommunen også. Likevel var det noe ved ham som gjorde henne bekymret. Hun kunne ikke sette fingeren på hva det

var, men marerittene hadde begynt å komme tilbake. Hver natt våknet hun badet i svette med fragmenter av bilder i hodet. Alt var ikke som det skulle, men de forsiktige spørsmålene hennes ble møtt med taushet. Derfor hadde hun konsentrert seg om å få ham til å spise. Bare han la på seg noen kilo, ville nok alt bli bra.

«Skal du ikke spise litt til?» spurte hun da Matte la fra seg gaffelen, fortsatt med halvparten av den enorme porsjonen igjen på tallerkenen.

«Nei men, slutt nå, Signe,» sa Gunnar. «La ham være i fred.»

«Det gjør ikke noe,» sa Matte og smilte blekt.

Mammas gutt. Han ville ikke at hun skulle få skjenn for hans skyld, selv om hun etter førti år med ektemannen visste at han bjeffet mer enn han bet. Snillere mann måtte man nok lete lenge etter. Den dårlige samvittigheten kom over henne som så mange ganger før. Hun visste at det var hos henne feilen lå, at hun engstet seg for mye.

«Unnskyld, Matte. Det er klart du ikke trenger å spise mer.»

Hun brukte kjælenavnet hans, det han hadde hatt siden han begynte å snakke og ikke kunne si navnet sitt riktig. Han hadde kalt seg selv Matte, og etter det hadde alle andre gjort det også.

«Vet du hvem som er hjemme på besøk?» fortsatte hun blidt og strakte seg etter tallerkenene for å begynne å rydde av bordet.

«Nei, hvem da?»

«Annie.»

Matte rykket til og stirret på henne.

«Annie, min Annie?»

Gunnar lo. «Ja, jeg visste nok at det ville få deg til å våkne. Du er visst litt svak for henne fortsatt.»

«Pss, gi deg nå.»

Signe så plutselig tenåringen for seg, med luggen ned i øynene mens han stammende fortalte at han hadde fått seg kjæreste.

«Jeg kjørte ut litt mat til henne i dag,» sa Gunnar. «Hun er på Gastholmen.»

«Uff, ikke kall den det.» Signe grøsset. «Den heter jo Gråskär.»

«Når kom hun?» spurte Matte.

«I går, tror jeg. Og hun har med seg sønnen sin.»

«Hvor lenge skal hun være der?»

«Det visste hun ikke, sa hun.» Gunnar la en snus under overleppa og lente seg fornøyd tilbake mot stolryggen.

«Var hun ... var hun lik seg?»

Gunnar nikket. «Jada, visst var hun lik seg, lille Annie. Like slank som alltid. Litt sørgmodig i blikket, syns jeg, men det var kanskje bare innbilning. Det kan jo være en knute på tråden der i gården. Ikke vet jeg.»

«Sånt skal man ikke spekulere i,» skjente Signe. «Så du gutten?»

«Nei, Annie møtte meg nede ved brygga, og jeg var der bare en liten stund. Men ta deg en tur ut til henne, da vel.» Gunnar snudde seg mot Matte. «Hun blir sikkert glad for et lite besøk der ute på Gastholmen, unnskyld, Gråskär.» Han så ertende på Signe.

«Det der med gaster eller gjengangere er bare tøys og gammel overtro. Jeg syns ikke at man skal oppmuntre til sånt,» sa hun med en dyp rynke mellom øyebrynene.

«Annie tror på det,» sa Matte lavt. «Hun sa alltid at hun visste de var der.»

«Hvem da?» Egentlig ville Signe bytte samtaleemne, men hun var spent på hva Matte ville svare.

«De døde. Annie sa at hun så og hørte dem av og til, men at de ikke ville henne noe vondt. At de bare var blitt igjen.»

«Fysj. Nå syns jeg vi skal ta desserten i stedet. Jeg har kokt rabarbragrøt.» Signe reiste seg brått. «Men én ting har faren din rett i, selv om han snakker en masse tull, og det er at hun sikkert ville bli glad for et besøk.»

Matte svarte ikke. Han så ut til å være langt borte i tankene.